

Zasavski TEDNIK

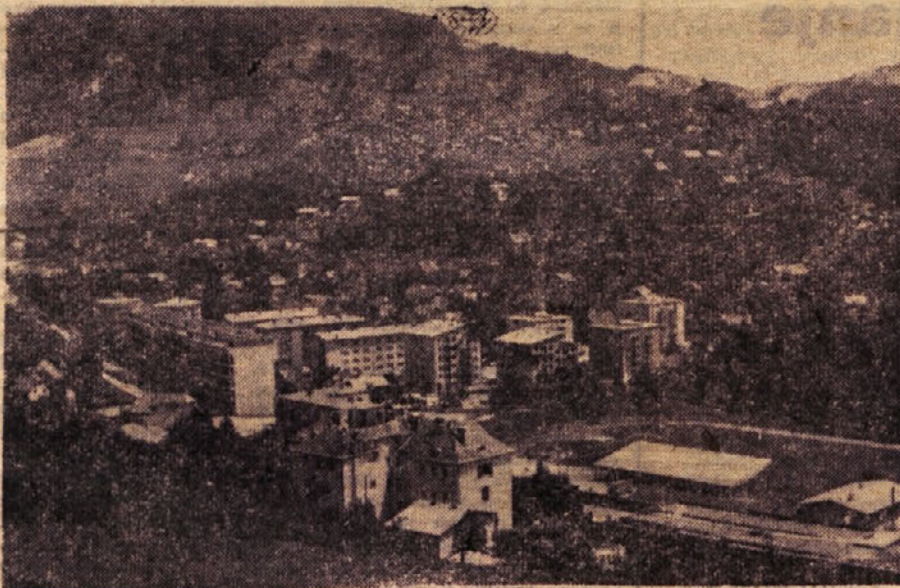
TRBOVLJE, 9. avgusta 1962 • Številka 33 Leto XV • 20 din

Posvetovanje o nadaljevanju del na novi Zasavski cesti

(M. L.) ZAGORJE — Predsedniki občinskih ljudskih odborov Litija, Hrastnik in Zagorje ob Savi — Stane Pungercar, Stane Brečko in Dušan Kolenc — ter podpredsednik občinskega ljudskega odbora Trbovlje Ado Naglav so skupaj s predstavnikom Skupnosti cestnih podjetij LRS in nekaterimi tovariši iz uprav občinskih ljudskih odborov zadnjo soboto pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi razpravljali o nadaljnjih delih pri izgradnji nove Zasavske ceste in o rokih za gradnjo te ceste. Po razgovorih pri občinskem ljudskem odboru Zagorje ob Savi so udeleženci razgovora obiskali še gradbišče nove Zasavske ceste, kjer jim je major JLA Stupar razkazal potek del in jih seznanil z delovnimi nalogami in z notranjim življenjem pripadnikov JLA — graditeljev nove Zasavske ceste.

Gostje, ki so zadnjo soboto obiskali gradbišče nove Zasavske ceste

Trbovlje — zadnje dni julija letos

Začetek praznovanja občinskega praznika v Zagorju

(M. L.) ZAGORJE — Z otvoritvijo razstave akvarelov Toneta Leskoška, ki so jo sinoči odprli v zagorskem Delavskem domu, se je začelo praznovanje letošnjega občinskega praznika. Razstavo sta priredila občinski Svet Svobode in prosvetni društvi in Delavska univerza, odprta bo pa do 15. avgusta. Tone Leskošek razstavlja v Delavskem

NAJNOVEJŠE
domu skupaj 61 akvarelov, nastalih v pretežni večini v Zagorju in njegovi okolici. — Zvečer pa je bil v veliki dvorani Delavskega doma se kulturni večer, ki so ga izvajali člani zagorske Svobode.

Danes ob 17. uri bo pa v stekleni dvorani Delavskega doma slavnostna seja občinskega ljudskega odbora Zagorje ob Savi.

60 let železničarske godbe iz Zidanega mosta

ZIDANI MOST — Železničarska godba iz Zidanega mosta bo v nedeljo, 12. avgusta slavila 60-letnico obstoja. Ob tej priložnosti bodo najprej na radeškem pokopališču počastili spomin vseh umrlih godbenikov, nato pa počastili spomin borcev in talcev pred spominsko ploščo v Zidanem mostu.

Ob pol enajstih bodo sprejeli goste, nato pa bodo vsi skupaj odšli v sprevedu skozi Zidani most. Sprevedu bo sledila slovesnost, na kateri bodo podelili priznanja in pohvale godbenikom.

V juliju 17.609 ton cementa

(t) TRBOVLJE — Delovni kolektiv tovarne cementa iz Trbovelj je skupno s Cementarno v Zidanem mostu v minulem mesecu proizvedel 17.609 ton cementa, kar je največja mesečna proizvodnja, odkar Cementarna deluje. To pomeni, da so dnevno napravili okoli 570 ton cementa, tako da izpolnitev letnega plana ni ogrožena. Cement je večinoma kvalitete PC-350 in še višje. V Cementarni je trenutno zaposleno 320 ljudi, od tega pa odpade okoli 100 delavcev na obrat v Zidanem mostu.

Iz vsebine

- HRASTNIŠKI STATUT OBETA BITI DOBER — stran 2
- NEVERJETNO ZLOBARSTVO BOLNIŠKEGA ZAVAROVANJA — zapis Viktorja Sirca — stran 3
- PRECEJSNJA INVESTICIJSKA VLAGANJA — poročilo iz Trbovelj — stran 4
- NOVA TERMOELEKTRARNA V TRBOVLJAH? — razprava na seji komisije Oblo — stran 5
- TRIBUNA ZAGORJANOV priloga na 8 straneh

Naši najmlajši ob morju na plaži, kjer preživljajo del počitnic

V Prvem juniju Hrastniški občinski statut so znižali cene obeta biti dober

Pri delovnem kolektivu trgovskega podjetja »I. junij« v Trbovljah je opazili velika prizadevanja, da bi cene vsem vrstam industrijskega blaga čimbolj znižali, se pravi, da bi razne vrste blaga s pristopnimi cenami postale čimbolj dostopne potrošnikom. Prvi tak ukrep je bil sklep, da bodo določene artikole kupovalci neposredno pri proizvajalcih in ne pri posrednikih, drugi, še važnejši sklep so pa sprejeli po rednem polletnem popisu blaga. Zaradi tega, ker pri polletni inventuri niso mogli vskladiti 3-odstotnega znižanja cen industrijskega blaga, se pravi, da cene določenih industrijskih izdelkov niso mogli vskladiti z lanskoletnimi decembrskimi cenami, ker so bile le-te nekoliko višje ali nižje, so po popisu vseh višjih cen industrijskim artiklom znižali cene naslednjim

Pretekli teden se je s seje komisije za pripravo novega statuta v Hrastniku končalo delo petih podkomisij, ki so tokrat zadnjih zagovarjale svoje teze. Na tej seji so izvolili redaksijski odbor, ki bo pripravil dokončno besedilo novega statuta in ga bo potem komisija v začetku prihodnjega meseca zadnjic pregledala, preden bo dan v razpravo občanom.

Kaže da bo hrastniški statut občine zelo dober in bo vsekakor ustrezen razmeram v tej občini, ker izhaja v bistvu izocene dosežanih pomankljivosti v komuni. Občinski skupščini želijo zagotoviti pristojnosti, ki ji grede kot najvišjemu organu komune, želijo pa zagotoviti tudi pravilno mesto svetom občinske skupščine, ki naj bodo oblikovani delno po delegatskem sistemu, delno z imenovanji občinske skupščine. Svetov naj bi bilo praviloma manj in jim naj bo zagotov-

ljena vloga izvršnih organov občinske skupščine, za katere naj opravljajo tehnično delo službe v upravi.

Da bi zagotovili samostojnost odločanja občinski skupščini, naj predsednik skupščine in predsednik zborov ne bi imela pravice glasovanja, ker imajo le-ti zaradi izjemnega položaja med odborniki možnost vplivanja na oblikovanje predlogov na svete in druge organe, ki te predloge in akte pripravljajo. Tudi družbene organizacije v komuni naj imajo možnost vplivanja na dogajanje v komuni le preko Socialistične zveze, z izjemo sindikatov, ki naj samostojno delujejo v gospodarstvu. Da bi Socialistični zvezi zagotovili vpliv in njeno mesto v komuni, naj bi občinska skupščina zagotovila pravočasno obveščeni te organizacije o vseh aktih, ki jih pripravila. Socialistična zveza naj potem s svojim članstvom zavzame stališče proti pripravljenim aktom in samostojno ustvarja javno mnenje, za kar ima popolno možnost na osnovi tega, ker ji je s statutom prepuščeno tudi vse kadrovanje v komuni — torej skrb za kakovost sestava vseh organov v komuni.

Zaradi boljše sodelovanja občinske skupščine, predvsem zboru proizvajalcev, ker je to izrazilo industrijska komuna, naj bi bila v statutu dopuščena možnost formiranja skupščine delavskih svetov (naslov ni najbolje izbran, pač pa poudarja smisel takšnega organa). Takšna skupščina naj ne bi imela nobenih posebnih pristojnosti, pač pa posvetovalni značaj v smislu povezovanja delovnih kolektivov v komuni, ki so še preveč vsak zase. To bi imelo pomena zlasti v povezovanju v skupnih akcijah in političnem aktivističnem, dobrodelnem, ne pa tudi tako vplivne, kot je bilo želeno.

Taka osnova je potrebna

VIKTOR SIREC

tudi za smotrnejše razumevanje krajevnih skupnosti in njihov razvoj. Ker krajevne skupnosti doslej nimajo stalne oblike zato, ker je vsa občina šele v razvoju in iz leta v leto nastajajo nova naselja in naselja, s statutom ne bodo določili obsega krajevnih skupnosti, temveč le pristojnosti v zvezi z ustanavljanjem in ukinjanjem krajevnih skupnosti. Svet krajevne skupnosti naj bi bil posej izvršni organ, medtem ko bi zbor občanov imel velike pristojnosti v odločanju.

V zvezi z razvitim družbenim upravljanjem v tej komuni je bilo govora tudi o možnosti, da naj bi mladinski člani delovnih kolektivov, ki so v proizvodnih nalogah enaki vsem ostalim delavcem, dobili pravico voliti in biti izvoljeni v organe delavskega upravljanja, toda kljub temu, da je to zanimiva tema, niso tvegali, da bi to tudi uzakonili s statutom.

Vso razpravo pa je na koncu vodila misel, da je treba za tako demokratično delovanje odnosov v komuni zagotoviti predvsem pravilno in vsestransko informiranost; zlasti s področja gospodarstva in seveda tudi drugih področij, ki iz tega izhajajo. Tako so menili, da je zdaj tudi ustvariti večjo analiti-

ki oizelek oziroma sužojno občinski upravi, ki naj bi bila predvsem namenjena planiranju in bi se torej izrazila v perspektivnih in letnih družbenih planih. Samostojno je namreč mogoče odločati tako v skupščini kot v svetih in drugod le na osnovi realnih predvidevanj, ki jih doslej ni bilo. Praksa namreč kaže, da so celo družbeni plani le skupek sugestij gospodarskih organizacij, ne pa analiza gospodarstvenih organizacij in gospodarjenja v celoti. Prav zaradi tega je tudi bilo možno, da so bile mnoge razprave o gospodarstvu prej politično aktivistične, dobrodelne, ne pa tudi tako vplivne, kot je bilo želeno.

Pesimistično kramljanje v pasjih dneh

Navajeni smo dobili iz krajev, ki največ potrebujejo, tudi največ pobud. Kadar pa pridemo s takimi pričakovanji v Zidan most, ugotovimo, da je tukaj najmanj tistega, čemer pravimo samoiniciativa. Kadar razmislim o tem kraju, in to se mi dogaja občasno že vse leto, od časa ko sem lanski bil na tamkajšnjem zboru volivcev, pa sem vedno bolj zamišljen. Vtis se vrstijo in vse bolj se mi oblikuje prepričanje, da je s tem krajem tako kot s človekom, ki bi rad delal kar najbolje, pa se ga ob vsej dobri volji in še boljnih namelih drži smola. Vsako dejanje se pač trdemu človeku spreobrne na slabo, in potem se ga loteva malodušje, za katero išče vzroke izven sebe in jih seveda najde, kajti vsemu je mogoče najti vzrok, ne da bi človek pri tem opazil, da je to pravzaprav izgovor.

Pa k stvari!
Poročali smo večkrat, z dobrim pričakovanjem in zato vzpodbudno, o prizadevanju mladine pri gradnji športnega igrišča. Potem smo nenadoma izvedeli, da bi to igrišče lahko letos končali, če med tem sto jurčkov ne bi skopnelo v rokah tovariša, kateremu so jih dali v čuvanje.

In potem smo pisali o prizadevnosti stanovanjske skupnosti, ki je poskrbela za razsvetljavo dela naselja. Ta stanovanjska skupnost bi naj odigrala v Zidanem mostu podobno vlogo kot v Radečah domača, ki je nastopala kot investitor domala vseh gradenj in je povezovala vse činitelje razvoja kraja. Zidanmostka se ni lotila niti dela, za katerega je dobila od občine denar — gre za popravilo hiše št. 14 — je nemara preveč tvegano. Na temo takšne previdnosti je slišati anekdoto o tem, kako so pripravljali olepševanje kraja. Če naj verjamemo tej anekdoti, so se predstavniki te stanovanjske skupnosti zbrali ob priložnosti, ko so dobili nekaj denarja in po preudarku menili, da je treba stvar

resno vzeti. Bojda so izbrali izmed sebe komisijo, ki naj obišče nekatere kraje v domovini in izbere najboljši vzorec olepševanja, ki bo ustrežal potrebam Zidanega mosta in so na tej ekskurziji ugotovili — da jim ne bo ostalo denarja za uresničitev načrta.

Potem so dobili v roke inventar iz čakalnice za matere in otroke, ki je bila ukinjena. Tega niso mogli uporabiti za klub, kaj bi pač tam z otroškimi stolčki in mizicami, pa z zibko in še s čim podobnim. Uporabne so bile le zavese. In so sklenili, da bodo naredili razprodajo. Pa so razprodali vse to po nizkih cenah. In so dali priložnost humoristom za nov dovpt, čeprav bi nemara vsakdo naredil enako. Ampak kar je anekdotično, je pač anekdotično.

In ker se jih pač drži taka smola, radi iščejo krivca, ker je pač tak običaj, da je za krivdo treba najti grešnega kozla. In vsakemu med njimi se zdi, da je kriv tej smoli njegov sosed in ne on sam. In premlevajo vzroke in posledice in seveda — zapravljajo čas z mnogimi besedami. Medtem pa delo stoji in čaka pridnih rok. Vsaj tako je bilo vse leto, in če se ni v zadnjih dneh kaj drugega zgodilo, potem je še zdaj tako.

Edino cesta ostane problem, ki ga ne morejo rešiti sami, vsaj v celoti ne. — Lani so na zboru volivcev ugotovili, da bi se lahko dogovorili s trbovjsko Komunalno za skropljenje cest, ko je le-ta še delala usluge Hrastniku. Ali so letos sklenili tač dogovor? Tega pa res ne morem povedati, navadno sem šel skozi Zidan most tedaj, ko je deževalo.

Od tod nemara tudi nekoliko preveč pesimističen pogled na ta kraj, kjer so življenjsko važni mazalni in brutotonski kilometri...

Pa — brez zamere in čimprej kar največ razvečeljivih novic, da jih za beležimo na tej strani. Srečno!

V. SIREC

Poizkus je odlično uspel

(ma) ZAGORJE — Prejšnji teden je na Ravenski vasi nad Zagorjem poskusno oddajal televizijski pretvornik. Številni lastniki televizijskih sprejemnikov v Zagorju so s pomočjo tega pretvornika gledali na zaslonih izredno čisto sliko, kar jim doslej zaradi neugodnega položaja kraja ni bilo mogoče.

Poskusno oddajanje televizijskega pretvornika je pokazalo, da bo Ravenska vas (točneje Hrasteljeva skala) najprimernejše mesto, kjer se naj uredi — kajtor smo že poročali v zadnji številki Zasavskega tednika — televizijski pretvornik izhodne moči 1 W.

Posoben gradbeni odbor je pred dnevi že naslovil na vse gospodarske organizacije, zavode in ustanove prošno, da naj podpre akcije za postavitev televizijskega pretvor-

nika, ki bo omogočil mnogo boljše gledanje televizijskih oddaj in hkrati tudi povečanje števila lastnikov/televizijskih sprejemnikov; del sredstev bodo pa prispevali tudi lastniki televizijskih sprejemnikov.

»ZASAVSKI TEDNIK.« glasilko SZDL Litijska, Zagorje, Hrastnik, Trbovlje • Ureja, uredniški odbor • Glavni urednik Stane SUSTAR • Odgovorni urednik Marjan LIPOVSEK • Tiska CP «Gorenjski list» v Kranju • Uredništvo in uprava TRBOVLJE, Trg revolucije 11/II; telefon 80-191, poštni predal 82 • Tekoči račun pri Narodni banki Trbovlje 600-13-3 146 • Letna naročnina 720 din (z dostavnino) mesečna 600 din (z dostavnino) • Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo

Neverjetno zlorabljanje bolniškega zavarovanja

Pri rudniku Trbovlje-Hrastnik se bodo stroški za zdravljenje boleznih in nezgod letos povečali proti lanskemu letu za 50 milijonov dinarjev, v primerjavi s predlanskim letom pa za nad 70 milijonov dinarjev. To seveda tedaj, če delovni kolektiv ne bo uspel znižati teh stroškov, ki so v prvih štirih mesecih v stalnem porastu. V porastu pa so predvsem zaradi tega, ker si nekateri želijo privoščiti udobno preživljanje na račun delovnih tovarišev. Potrebno je poudariti, da je pri rudniku znatno prekoračena dopuščena in realna mera obolenj in nezgod in da to pomeni, da bo konec leta ali pa še prej moral vsak član delovnega kolektiva doplačati znesek, ki bo potreben za kritje prekoračenja teh izdatkov — iz lastnega žepa. Je pa tudi izguba v proizvodnji velika oziroma prevelika. Predlanskim je znašala 407 milijonov, lani že 470 milijonov dinarjev, in letos bo po takih predvidevanjih porast izgube v proizvodnji na okrog 690 milijonov dinarjev.

Seveda se v celoti izgubam v proizvodnji ni mogoče izogniti, ker je določen procent članov delovnega kolektiva resnično bolnih in dejansko poškodovanih, bi pa to izgubo bilo mogoče znižati za okrog 300 milijonov dinarjev, kar bi vsekakor imelo tudi močan vpliv na formiranje osebnih dohodkov.

Kako pa prihaja do povečanja stroškov za zdravljenje boleznih in nezgod? Naj opišemo le najbolj drastičen primer.

Dvajsetletni Rudi Goštaj, kopač na obratu rudnika Trbovlje, absolvent industrijske rudarske šole je bil v bolniškem staležu od 30. avgusta 1961 do 23. septembra istega leta zaradi poškodbe kazavca leve roke, ki ga je zlomil po dogovoru Franc Vene II. Prst mu je zlomil tako, da je udaril po njem najprej s čevljem in nato še s kosom deske. Potem je šel poškodovan k zdravniku in ga pripravil do tega, da mu je priznal stalež tudi za dan pred pregledom. Nato je bil imenovan v bolniškem staležu zopet od 26. septembra do 14. decembra lanskega leta — zaradi obolenih oči. Potem je nastopil obolenje zopet lani 12. decembra in je bolehal do 6. januarja letos. Tokrat se je polil z lugom, ki uhaja iz svetilke, obešene za pasom. Mesec dni pozneje je dobil bolniški stalež zopet zaradi zloma kazavca na levi roki. V staležu je bil en mesec. Poškodoval se je pri skakanju na vlak, ki je bil že v premiku. Prst mu je zlomil sunek vrat. Zgodilo se je to v Zidanem mostu. Ze 11. aprila si je zlomil isti prst namerno. Tokrat mu je pomagala z zlomu Rudi Polan. Postopek je bil podoben prvemu: udarec z lesom. Vzrok

in on je bil — neroden. Medtem ko je bil še v staležu, se je znova poškodoval, in sicer ob vožnji s stričevim motorjem. Z milico sicer ni imel sitnosti, toda zlomil si je roko v zapestju. Tako je bil v času, ko smo pregledovali njegovo izjavo o poškodbah, še vedno v bolniškem staležu.

Mimogrede je vedel še povedati, da je med tem Rudi Polenc zlomil prst Francu Veneju II in tako je povedal tudi sam Rudi Polenc. Zlom je bil dosežen z udarcem z roka.

Rudi Goštaj je torej od 30. VIII. lani do zdaj, torej v enem letu, več kot 180 dni v bolniškem staležu. Od tega dva meseca po posledicah namerne poškodbe in skoraj tri mesece na posledicah poškodb, ki so nastale zaradi nepazljivosti, tako pri kopanju, pri prevozu z vlakom in pri vožnji z motorjem.

Nedvomno nastopata pri tem dve vprašanji: odnosa do delovnega kolektiva in družbe in tovariškega odnosa med sodelavci. Z namernimi poškodbami je oškodoval skupnost za obe plači, ki ju je prejel v času bolniškega staleža, in še za stroške, ki so

nastali z zdravljenjem, da ne govorimo o izpaču proizvodnje, ki ga pomeni njegova odsotnost z delovnega mesta. Kar se pa tiče tovariškega odnosa, pa je vprašanje v tem, kako je mogoče biti hvaležen tovarišu za to, ker ti zlomi prst? Enako vprašanje pa takemu sodelavcu lahko zastavimo, kako moreš šteti sebi v dobro poškodovanje tovariša, s katerim živiš v istem podjetju? Očitno so tukaj vsi moralni pojmi obrnjeni na glavo. Prav zaradi tega imajo taka dejanja tudi prostor v kazenskem zakoniku, ki predvideva povrnitev stroškov, izhajajočih iz zdravljenja in zavarovanja, in še kar strogo kazen odvzema prostosti.

Disciplinska komisija delavskega sveta rudnika Trbovlje — Hrastnik, ki je o tem in takšnih primerih razpravljala, vsekakor ni imela druge izbire, kot da preda zadevo v obravnavo sodišču.

Vsekakor pa je res, da je zadnje čase bilo posvečeno disciplini pri rudniku — kar se takšnih grobih primerov tiče — premalo pozornosti. O tem govori tudi dejstvo, da so odločbe o kaznovanju vsebovale tudi po osemkrat eno in isto kazen: 10 do 15 od-

stotni odtegljaj od enomeščnega prejemka s pripisom »Ob prvem prekršku bo sledil odpust«. Seveda osemkrat ponavljana grožnja ni dosegla svojega namena. Zato je zdaj strogost kaznovanja marsikoga presenetila. V zadnjem času je bilo disciplinsko odpuščenih že precej nevestnih delavcev, ki sploh niso kazali volje do dela, pač pa so si zagotavljali preživljanje z bolniškim staležem, ki je včasih dosegel tudi domala isto število dni, kot pa jih je v letu delovnih dni. Seveda je mogoče razumeti donedavno upadanje delovne discipline prav v takšnem prizanesljivem odnosu do negativnih pojavov, ki so gotovo vzbujali pasivno negodovanje s tem, da se je večala neprizadevnost članov delovnega kolektiva v odnosu do gospodarjenja in proizvodnje.

Za boljše urejevanje zadev okrog discipline, varčevanja s sredstvi za zdravljenje in podobno, je vsekakor potrebno posvetiti več pozornosti socialnim delavcem. V rudniku jih je potrebno več in v komuni jih je potrebno več. Ze dosežani rezultati kažejo, da je pozornost socialni službi rentabilna — seveda če merimo njene uspehe v daljšem obdobju. Toda vsekakor je potrebno tudi sodelovanje družbenih organizacij. Vprašanje urejevanja odnosov med člani delovnega kolektiva, vzpodbujanje pozitivnega tovarištva, je prav tako stvar sindikatov, kot je njihova stvar vse, kar se tiče proizvodnje — to je namreč samo del vplivov na proizvodnjo. Žal že precej časa ugotavljamo, da sindikalne podružnice temu ne posvečajo potrebne pozornosti. Tudi mladinska organizacija se najbolj uveljavi prav na tem področju — vzgoji mladih ljudi v dobre tovariše, ki si naj v bodoče ne »lomijo prstov« zaradi napačnega pojmovanja prijateljstva.

- Mislim, da je iz zapisane- ga dovolj očitno, da ne pišem tega zaradi ustvarjanja kakršne koli senzacije, temveč zaradi tega, da bi izrazil zaskrbljenost nad takšnimi ljudmi, ki so mladi in jim je potrebno posedovati kar največ človeških vrednot, ki jih pač ni mogoče najti v alkohol, v lahkoživju in brezdeltu. Opozoriti hočem na to, da zgledi vlečejo, pa naj so dobri ali slabi.
- Slabim zgledom je potemtakem potrebno postaviti nasproti dobre. Veliko dobrih zgledov! To pa zahteva veliko požrtvovalnega dela, kajti drugače se tovarštvo ne gradi, drugače ni mogoče ovrednotiti človeka.
- Eksemplarična kazen je pač zanje sredstvo, h kateremu se bo v tem primeru treba zateči. Zal!

za to početje: »Tistega dne se mu ni ljubilo na delo!« Bolniški staž je zopet trajal en mesec. Dober mesec pozneje pa se mu je zlomil mezinec leve roke pri skakanju v vodo na kopaljšču. Fantje so skakali drug čez drugega

Bo bolniška, ali ne?

Precejšnja investicijska vlaganja v Trbovljah

Letošnji družbeni plan trboveljske komune predvideva dve milijardi 242 milijonov dinarjev investicijskih vlaganj. To so samo gospodarske investicije, kar je približno 53,6 odstotka več sredstev kot v lanskem letu. Precejšnja investicijska sredstva so vložile gospodarske organizacije že v prvem polletju, koliko sredstev so pa že vložile v nove investicije, pa bo razvidno iz polletnih bilanc, ki jih vse gospodarske organizacije v komuni doslej še niso izdelale.

Vsekakor so v minulem in v začetku letošnjega leta vložili največ sredstev v investicije v trboveljski Cementarni. Vložili so nad dve in pol milijardi din v nove stroje, ki bodo podvojili do sedanjega proizvodnjo. Mimo tega so pa v Cementarni nedavno montirali tudi v obratu v Zidanem mostu mlin za mletje z zmogljivostjo do 6 ton cementsa na uro. Hkrati z namestitvijo tega mlina so pa uredili tudi transformatorsko postajo. V Cementarni še poudarjajo, da bi bilo

potrebno investirati še okoli 200 milijonov din za montiranje stare peči iz trboveljske tovarne v Zidanem mostu, kjer bi izdelovali beli cement ter ostale vrste tega vedno bolj iskanega gradbenega materiala. Zavod za raziskavo materiala in konstrukcij v Ljubljani je že končal poskuse za baritni cement, za katerega se vedno bolj zanimajo na tujih tržiščih.

Glede na to, da tuja tržišča vedno bolj povprašujejo po posebnih vrstah cementsa,

bi bila omenjena investicija v Zidanem mostu nadvse smotrna, saj bi kmalu prinašala lepe dohodke. Določena sredstva se pa vlagajo v skoncavanje raznih manjših del, ki so pri izvajanju glavnih investicijskih del zastala, kot na primer postavljanje in urejevanje raznih ograj, izboljševanje ventilacijskih strojev itd.

Nova investicija, za katero se pripravljajo projekti, ki so že v zadnji fazi, bo znašala približno 70 milijonov din. Tu gre za razpraševalne naprave za Kruppovo peč, ki precej prasi.

Tovarna Elektro livarske industrije (Elit) pa bo v letošnjem letu vložila precejšnja investicijska sredstva za napravo novih obratnih prostorov. Tako predvidevajo, da bodo porabili približno

50 milijonov din za nove obrate in okoli 17 milijonov za ostala dela ter približno enako vsoto za nakup dveh strožnih avtomatov. Jasno je, da podjetje nima samo tolikih sredstev, da bi lahko samo zagotovilo vsa potrebna finančna sredstva, temveč da bo najelo posojilo.

Delovni kolektiv SGP »Zasavje« je v letošnjem letu predvideval znatna investicijska vlaganja. Tako predvidevajo za gradnjo novih obratnih prostorov v Zgornjih Trbovljah 17 milijonov din (doslej so porabili v ta namen že 5 milijonov) lastnih sredstev iz rezervnega prispevka oziroma dohodke v letu 1961. Minuli mesec so pa ustavili nadaljnjo gradnjo novih obratnih prostorov, ker se menda pripravljajo načrti za to zemljišče, ki naj bi bilo rezervirano za kovinsko industrijo. V podjetju pa poudarjajo, da je nujno, da že v letošnjem letu zgrade nove obratne prostore, ker jim sedanji ne zadoščajo več glede na sedanja dela in povečano realizacijo.

V letošnjem prvem polletju so vložili znatna sredstva tudi za prenovitev Samskega doma pri upravnem posloppu v Zgornjih Trbovljah. Sredstva za prenovitev so zbirali tako da bodo samske sobe dogotovljene do konca leta in da bodo lahko podrli lesene barake, v katerih stanujejo sedaj delavci. Precejšnja sredstva so pa vložili tudi v ureditev nove menze v omenjenem domu, ki je začela poslovati že v tem mesecu, tako da bodo opustili tri dosedanje menze.

Pričakujejo pa, da bodo lahko v letošnjem letu kupili z lastnimi sredstvi še eno gradbeno dvigalo, večje ali manjše, za 4 do 15 milijonov din. Precejšnja sredstva so vložili tudi za nakup novih montažnih stojk, tako da so sedaj občutno zmanjšali porabo lesa pri gradbenih delih.

Investicijski plan delovnega kolektiva STT se prepleta z rekonstrukcijskim načrtom tovarne. Največ sredstev po investicijskem planu so namenili za nakup raznih stro-

jev in laboratorijskih naprav. Že v letu 1960, ko so začeli v tej gospodarski organizaciji izvajati prvo fazo rekonstrukcije obstoječih objektov in naprav, so porabili 421 milijonov 683.000 din za nakup novih strojev in laboratorijskih naprav. Od te vsote je odpadlo na domačo opremo 64.175.000 din. Znesek 357 milijonov 175.000 din se je nanašal na nakup 35 strojev, od katerih so dobili že v lanskem letu 26. Do konca minulega meseca so prejeli iz tujine še pet strojev, do konca letošnjega leta pa bodo dobili še ostale štiri.

Investicijski plan za letošnje leto predvideva nadaljnji nakup strojev za dokončanje druge faze rekonstrukcije tovarne. Investicijski plan predvideva porabo 512 milijonov 600.000 din, od tega je podjetje najelo posojilo v višini 277.722.000 din iz splošnega investicijskega sklada, ostali znesek pa bo podjetje prispevalo iz lastnih sredstev.

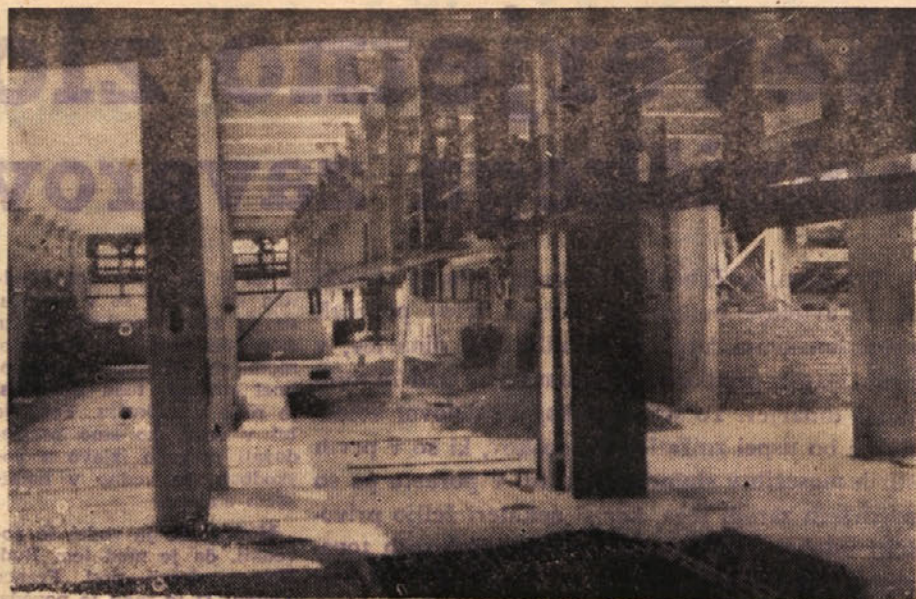
Z zgoraj omenjenimi sredstvi bodo kupili osemindvajset novih strojev in laboratorijskih instrumentov. Iz tujine so do 4. VII. 1962 prejeli že enaindvajset strojev in instrumentov. Do konca leta bo prejelo podjetje še štirinajst strojev in laboratorijskih instrumentov, ostale pa v naslednjem letu.

V glavnem bodo dobili razne laboratorijske instrumente ter strožnice, rezkalne stroje, skobelne stroje, vrtnice in stiskalnice, ki jih podjetje nujno potrebuje v vsakdanjem proizvodnem procesu.

Po dokončani rekonstrukciji se bo predvideno povečala produktivnost dela za približno 7 odstotkov, proizvodnja pa ob minimalnem, približno 1-odstotnem povečanju števila zaposlenih, za 15 do 20 odstotkov.

Vsekakor, v trboveljski komuni je še vrsta gospodarskih organizacij, ki so v letošnjem letu investirale znatna sredstva v obstoječi strojni park ali pa proizvodne napore. Jasno je pa tudi, da v ta sestavek nismo mogli zajeti vseh.

J. S.

Razkladalna postaja žilnice apnenca v trboveljski Cementarni

Nakladanje jamskih stojk za Madžarsko v STT. Še ta mesec bodo poslali na Madžarsko 4000 teh iskanih jamskih opornikov

Nova elektrarna?

V STT vso skrb ureditvi problemov

V letih 1966 do 1970 predvidevajo v Sloveniji zgraditev še ene večje termoelektrarne, in to ali v velenjskem ali pa v zasavskem rudarskem bazenu. S tem v zvezi se poraja vprašanje graditve novega elektroenergetskega objekta zraven Termoelektrarne Trbovlje, o čemer so razpravljali pred dnevi tudi na seji komisije občinskega ljudskega odbora v Trbovljah za pregled investicijskega programa Termoelektrarne Trbovlje.

Uvodoma je bilo na seji podano poročilo o zamenjavi Borsig kotla 60 t/h v Termoelektrarni Trbovlje. Za to zamenjavo je bil izdelan investicijski program, ki ga je že potrdila Republika revizijska komisija. Ugotovljeno je, da bi bilo mogoče napake odpraviti le z generalnim popravilom tega kotla, ki bi veljalo okrog 200 milijonov din, kar pa je kar 42 odstotkov vrednosti novega kotla. To dejstvo govori vsekakor v prid postavitve novega kotla, s čimer bi bilo omogočeno, da bo izkoristek centrale boljši, ker bo lahko kotel več obratoval in bo mogoče proizvesti več električne energije po nižji ceni. Zmanjšali bi se običajni stroški za premog, odpadlo bi pa tudi prašenje okolice.

Letno bi bilo mogoče s postavitvijo novega kotla prahrantiti nekaj nad 100 milijonov din; ob investiciji za kotel v višini 475 milijonov din oz. ob skupnih stroških postavitve novega kotla 80 t/h nekaj nad 816 milijonov din, bi se postavitev novega kotla izplačala že v osmih letih. Termoelektrarna Trbovlje je pa v razdobju 1962-1964 sposobna sama financirati postavitev novega kotla. Če se pa tega ne lotijo, bo stari Borsig kotel 60 t/h v dveh letih povsem odstavljen, moč Termoelektrarne Trbovlje se bi pa znižala na 41 MW. Rudniki pa ob zmanjšani proizvodnji električne energije ne bi mogli Termoelektrarno Trbovlje pošiljati letno okrog 175.000 ton premogovega prahu.

Zraven tega so na seji komisije občinskega ljudskega odbora Trbovlje za pregled investicijskega elaborata Termoelektrarne Trbovlje razpravljali še o morebitni gradnji nove termoelektrarne in v zvezi s tem tudi o vprašanju, ali bo v obdobju 1966-1970 sposobna Termoelektrarna Trbovlje obratovati dovolj finančnih sredstev za soudeležbo, v kolikor pride v poštev gradnja takega objekta v neposredni bližini že obstoječe termoelektrarne. Poudarjeno je bilo, da so samoupravni organi in člani delovnih kolektivov obeh zasavskih rudnikov rjavega premoga zainteresirani, da se ne zmanjšajo možnosti Termoelektrarne Trbovlje, saj je drobne vrste premoga možno edino primerno in rentabilno spremeniti v električno energijo v bližini rudnikov, ker odpadejo dragi prevozi z železnice. Zasavski rudarji so tudi zainteresirani na gradnji nove termoelektrarne v Zasavju, pri čemer so zastopniki Rudnika rjavega premoga Trbovlje - Hrastnik poudarjali, da bodo v

razdobju 1966-1970 sposobni sodelovali pri zbiranju finančnih sredstev za lastno udeležbo pri najetju posojila za gradnjo nove termoelektrarne.

Predlagano je bilo, da naj bi ob zamenjavi kotla Borsig 60 t/h istovestno začeli z izdelavo projektov za nov elektroenergetski objekt (veliki agregat 125 MW v neposredni bližini sedanje Termoelektrarne Trbovlje. Po prvih podatkih bo to zelo ceno

investicija glede na obstoječe deponije za premog in ugodno hladilno vodo iz reke Save, pa tudi zaloge premoga v obeh zasavskih rudnikih opravičujejo povečavo elektroenergetskih kapacitet na tem področju.

Komisija občinskega ljudskega odbora Trbovlje za pregled investicijskega elaborata Termoelektrarne Trbovlje je po obširni razpravi o vseh vprašanih skedenja predlagati občinskemu ljudskemu odboru Trbovlje, da naj potrdi predlog, da Termoelektrarna Trbovlje čim prej izvede zamenjavo kotla Borsig 60 t/h z novim kotlom 80 t/h; začne pa naj tudi z intenzivnimi pripravami za izgradnjo Termoelektrarne Trbovlje II. M. L.

Izvozni plan ni bil dosežen

Delovni kolektiv Litjske Lesne Industrije je v prvem polletju letos dosegel z 99% predvideni proizvodni plan za to obdobje, v primerjavi z istim obdobjem lani je pa povečal proizvodnjo za 3%. Na nedoseganje predvidenega polletnega plana je vplival izpad proizvodnje v obratu Stavbnega mizarstva. Ob vsem tem v podjetju ugotavljajo, da so bile planske obveznosti po posameznih obratih dokaj nerealno postavljene; sicer si bodo pa prizadevali, da do konca leta dosežejo planska proizvodna predvidevanja, za kar bo potrebno precej truda.

Zagarski obrat v Zagorici je presregel predvideni polletni proizvodni načrt za 10%, čeprav so stroji zastarali in izrabljeni in ne ustrezajo sodobni proizvodnji. Zlasti kritično je stanje jarmenika, ki je povsem izrabljen. Zagarska proizvodnja pa pomeni v podjetju 1/3 vse proizvodnje in je zato povsem upravičena bojazen, če bo jarmenik držal še eno leto, ko bodo uvozili novega.

Furnirski obrat v Litiji je za 12% presejal polletni proizvodni plan. Proizvodnja na tem obratu poteka zadovoljivo, kar je nedvomno posledica rekonstrukcije obrata, s katero je zagotovljena ekonomična in rentabilna proizvodnja. V glavnem izdelujejo v tem obratu orehov furnir, delno pa tudi bukov in javorov furnir, manj pa ostalih. Precej furnirja izvozijo, dosti ga pa pošiljajo tudi tovarnam, ki delajo za izvoz. Obrat Stavbnega mizarstva v Smartnem je izpolnil polletni proizvodni načrt le z 81%, na kar je delno vplival zastoj v gradbeništvu, ker proizvajajo v tem obratu specialno stavbno in vraženo pohištvo. V podjetju so bili prisiljeni precej znižati cene izdelkov tega

obrata. Zdaj pa menijo, da bi v okviru poslovnega združenja šli v kooperacijo z drugimi lesnimi podjetji za proizvodnjo izdelkov za stanovanjsko izgradnjo, o čemer so organi delavskega samoupravljanja v podjetju že razpravljali. Nujno bi pa bilo, da bi v okviru razpoložljivih sredstev začeli z novogradnjo obrata stavbnega mizarstva, ki naj bi ga gradili v etapah vzporedno ob rednem obratovanju starega obrata.

Lesna industrija naj bi letos predvideno izvozila izdelkov v vrednosti nad 194,5 milijonov din. V prvih šestih mesecih je bil predvideni letni plan izvoza dosežen le s 34%. Vzrok tega je iskati predvsem v dejstvu, da se les iglavcev začne pripravljati šele v drugi polovici leta in da je moralo oz. mora podjetje samo iskati tržišče oz. kupte za izvoz rezanega lesa. Lesna industrija Litija je v tem času izvažala rezan les listavcev v glavnem v Italijo, delno v Avstrijo, nekaj rezanega lesa iglavcev pa tudi v Italijo. Neposrednega izvoza furnirja je bilo v tem času malo, ker so glavne pogodbe za dobavo v Sovjetsko zvezo zaključene za drugo polovico leta. Furnir izvažajo v Avstrijo, Svoico, Poljsko in Sovjetsko zvezo, posredno pa v izdelkih »Bresta« iz Cerknice. Velja pa poudariti, da bodo potrebni precejšnji napori, da se do konca leta v celoti dosežejo plani.

Nova avtobusna proga

Poslovalnica SAP-Turist biroja v Zagorju ob Savi bo po vsej verjetnosti počenšis 15. avgustom letos odprla novo avtobusno progo Zagorje - Škledrovce-Podkum. Tako bo pretežni del zagorske občine povezan z avtobusnimi progami s središčem in sedežem občine.

V trboveljski Strojni tovarni poteka kljub poletnim mesecem, ko člani delovnega kolektiva koristijo svoj letni dopust, proizvodnja po predvidenem planu. Svoj polletni proizvodni načrt je kolektiv tovarne uspešno izvršil in bije sedaj bitko za izpolnitev celotnega letnega plana. Da v tovarni zagotove v danih prilikah normalno proizvodnjo, so v prejšnjem mesecu sprejeli vrsto ukrepov, ki naj zagotove normalni potek proizvodnje in konsolidirajo notranje odnose med posameznimi proizvodnimi ekonomskimi enotami. Se vnaprej bo skrb vodstva podjetja, da poveča izvoz svojih izdelkov, katerega je tovarna

v letošnjem prvem polletju že presejala.

Pred kratkim so v tovarni sprejeli dopolnjen program dela, o njegovem izvajanju in uspehih pa bodo kolektiv obveščali kvartalno in po potrebi tudi mesečno. Da se proizvodnja še v večji meri izboljša in da se med člani delovnega kolektiva vzbudi še večji interes za povečanje kvalitete izdelkov, so sprejeli poseben pravilnik glede slabe kakovosti teh izdelkov. Pravilnik vsebuje podrobna določila za sleherno ekonomsko enoto glede izmeta, kyara in napak izdelkov. Ta pravilnik so sestavili na osnovi izkušenj v proizvodnji in bodo na tej osnovi reševali vprašanje slabe kakovosti tovarnskih izdelkov.

Prav tako so v tej tovarni med prvimi sprejeli izboljšani pravilnik o delitvi čistega dohodka, v katerega so vnosili vsa določila novih zakonskih predpisov. Med ostalimi ukrepi je opomba vreden sklep glede honorarnega dela in o omejitvi nadurnega dela. Tako so sklenili, da se prepriči vsako nadurno delo v prostornih tovarnah za druge, prav tako pa tudi, da se ostalo nadurno delo omeji na minimum.

Z boljšo organizacijo dela, z oostrejšo kontrolo in eventualno spremenjenim delovnim procesom hočejo to pravilo uveljaviti na vseh delovnih mestih, ki niso normirana. Ta ukrep se že izvaja. S. S.

Zadovoljiva delitev čistega dohodka v trboveljski občini

Občinska komisija za izvajanje načel o delitvi čistega dohodka gospodarskih organizacij in zavodov za leto 1961 proučuje te dni dokumentacijo tudi nekaterih gospod. organizacij.

Komisiji doslej se niso dostavili vsi zavodi potrebne dokumentacije. Pri proučevanju posameznih dokumentacij je komisija ugotovila, da so delitev za l. 1961 pravilno izvedli Zdravstveni dom, Zavod za zaposlovanje delavcev, Zavod za prosvetno pedagoško službo, ambulanta STT in Narodna banka. Pri proučevanju dokumentacije Komunalne banke je komisija ugotovila, da so tu izplačali 768.589 din, ki pa jih bodo morali po sklepu samoupravnih organov nadomestiti v letošnjem letu. Pri analizi dokumentacije oziroma zaključnega računa Splošne bolnice je komisija ugotovila, da je kolektiv dosegel pomembne uspehe, saj je običajno povprečni čistih dohodek in v minu-

lem letu opravljal rekordno število oskrbnih dni. Toda tudi kolektiv Bolnice bo moral popraviti zaključni račun za leto 1961 in znesek 1 milijon 602.688 din, ki so ga namenili za osebne dohodke, bodo razporedili v sklade.

Hkrati je komisija proučila dokumentacijo tudi nekaterih podjetij. Tako so ugotovili, da bo moral tudi kolektiv PTT letos vrniti v sklade 2.359.000 dinarjev. Pri Splošnem čevljarstvu je komisija ugotovila, da so na račun osebnih dohodkov precej znižali sklade. Toda glede na to, da so osebni dohodki v tem kolektivu prav gotovo najnižji v komuni in spriče tega, da je to predvsem uslužbinsko podjetje, je komisija zavzela njihovo stališče in se strinjala s prikazano delitvijo čistega dohodka po zaključnem računu za minulo leto.

Komisija nadaljuje delo, o njem bo pa poročala zboru proizvajavcev na naslednji seji, ki bo konec tega meseca. J. S.

Zagorski rudarji v borbi, revoluciji in povojni izgradnji

Ze enaindvajsetič praznujemo zgodovinsko obletnico — 9. avgust, ko so zagorski rudoljubi — borci z orožjem v roki napadli nemško žandarmerijsko postojanko, okupatorju dokazali svojo narodnostno zavest, moč in voljo po svobodnem življenju, ter okupatorju naznanili njegov neizogiben zlom in pogin. Nemški škorenj se je začel vihati, parali in razjedali so ga naši neustrašni borci z akcijami in napadi, uprlo se mu je vse naše zavedno delovno ljudstvo, strnjeno v OF pod vodstvom KP Jugoslavije.

Težki in krvavi so bili dnevi okupacije, kajti nemška fašistična zver je divjala tudi po naši zagorski dolini z vso svojo nečloveško brutalnostjo in nasiljem. To ni bila več vojna okupacija, to je bil pravi zločin nad človeštvom. Te težke dni nam dokumentirajo številni spomeniki, spominske plošče in druga zgodovinska obeležja; to nam potrjujejo obsežni sezname padlih borcev in ustreljenih talcev, obsežni sezname naših internirancev — aktivistov OF — v mnogih smrtonosnih taboriških okupatorja, požgani domovi, požgane vasi.

Da bi na kar najbolj dostojen način počastili spomin 9. avgusta, ko praznuje zagorska komunna svoj tradicionalni občinski praznik, je prav, da damo poudarek tudi množični udeležbi zagorskih rudarjev v NOB. Se sedaj je zaposlenih na Rudniku rjavega premoga Zagorje skupaj 268 bivših borcev, ki so aktivno sodelovali v NOV. Od tega so 3 borec iz leta 1941, 2 iz leta 1942, 12 iz leta 1943, 189 iz leta 1944 in 2 iz začetka leta 1945. Mimo tega pa velja poudariti tudi to, da je bilo še veliko število naših rudarjev in njihovih družin, ki so delovali na terenih kot aktivisti OF in s tem mnogo doprinesli k naši osvobodilni borbi. Mnogo naših rudarjev je torej odložilo kramp in lopato ter zgrabilo za orožje, da so pomagali streti in uničiti okupatorja ter njegove pomagače. Istočasno so pa prišli za orožje tudi zato, da se nadnje nikdar več ne povrne star, izkoriščevalski kapitalistični gospodar, ki jim je že več kot 180 let delil tako težko zaslužen kos kruha. Z nčloveškimi napori so si torej priborili dvojno zmago — zmago nad okupatorjem in zmago v revoluciji.

Teh težkih, vendar tudi slavnih dni naše vojne ne smemo nikdar

priključimo borcem NOV in gremo z njimi v partizane. Ta večer smo imeli dogovorjeno zborna mesto pri Hinku Majdiču v Šemniku. Zraven ostalih članov trojke so bili tam še Karl Mandriera, njegovi starši in še nekaj drugih, katerih imen se pač več ne spominjam. Na zborna mesto sem odšel z dela v Borovniku in pri-

šel tja ob enih. Tedaj je bil napad že izveden, vendar točnejših podatkov še nismo imeli. Zato se je naša trojka odpravila proti Kisovcu. Po stranskih poteh smo prišli do Medljskih črpavk, kjer nam je Karl Vozelj povedal, da je bil napad izveden in da so se partizani po napadu umaknili brez žrtev. Na poti domov nam je nekdo sledil, zato smo bili v skrbeh zaradi morebitne izdaje ter pripravljani, da gremo v partizane. Z nami je nameraval tudi Karel Mostar. Ker nam ni bila znana smer odhoda partizanov, ki so sodelovali v napadu, smo morali odhod odložiti. Nekaj dni kasneje smo prejeli sporočilo, da

gestapovcev ustrelili v žandarmerijski kuhinji. Okrog pol desete zvečer sem slišal dva strela v bližini postojanke, s katerima so hoteli gestapovci preslepit javnost, češ da je bil Regancin ustreljen zaradi tega, ker je skušal pobegniti... Regancina so naslednji dan odnesli v zbiralnico rudarjev na kotredežkem obratu, da bi na ta način vili strah prebivalstvu Zagorja zaradi sodelovanja v vsajki, ki se je vedno bolj širila in utrjevala. Drugi dan popoldan so mi prinesli v zapor lopato in kramp, kar sem moral ožneati na kamion, ki je stal pred zaporom. Prepričan sem bil, da sem sedaj tudi sam na vrsti in da si bom moral še pred ustreliivjo izkoptati jamo. S Sredenskom (s katerim sva bila zadnje noč zaprta v prostoru 1 m²) sva potem morala oditi v zbiralnico rudarjev in odnesti Regancinovo truplo na kamion. V spremstvu 8 policistov smo se potem odpeljali proti Izlakam. Tam mi je gestapovec ukazal, da moram v 10 minutah na odredeni njeni izkoptati jamo, kjer sem nato pokopal Regancinovo truplo. Potem sem bil na odpeljan v gestapovske zapore v Trbovlje, kjer so me mučili še nadaljnjih šest tednov.

JOŽE ZELATEL-CENE

Protihitlerjevske demonstracije v Ljubljani jesen 1938. leta ob aneksiji Avstrije in napad hitlerjevskih hord na Čehoslovaško so tudi v moji otroški brezbriznosti zasadile kaln mržnje proti napadavcem. Po končani šoli sem se 1939. leta za-

poslil na Rudniku Trbovlje (bivša TPD). Ko sem hodil v službo in domov, sem srečeval Franca Farčnika, ki v Zagorju ni dobil zaposlitve, pa je moral zato na delo v Trbovlje. Priznat moram, da mi je bil ob prvih srečanjih ta, vase zaprt mož, kar nekam čuden. Kaj sem namreč takrat še kot otrok vedel o naprednih silah in o preganjanju borcev za delavske pravice? Ko sem nekoč pozdravil Farčnika, se je ta zdržnil, in ugotovil sem, da mož spotoma vedno premišljuje. Ustavil se je in me začel spraševati o mnogočem. Kmalu sva postala kar dobra znanca in ugotovil sem, kako zmotne so lahko prve sodbe o človeku. V razgovorih me je tedaj Farčnik opozoril na katastrofo, kateri nasproti je tedaj drvel svet.

Ko je aprila 1941. leta bežala

ko tudi uspeh gospodarjenja ne bo izostal. Odnose med posamičnimi samoupravnimi organi bo treba tudi še s pravne strani utrditi tako, da bo nadaljnja decentralizacija upravljanja kar najbolj uspešna.

Odnosi med zagorskim rudnikom in komunno so se v bližnji preteklosti znatno izboljšali, vendar se včasih še pojavljajo različna gledanja, tako na problematiko rudnika kakor tudi komunne. Obojestransko sodelovanje mora biti še tesnejše in kvalitetnejše, ker bodo le na ta način naši skupni napori bogato poplačani.

Po osvoboditvi so naši pridni delovni rudarji spet šli na svoja črna delovna mesta v jamo s polno zavestjo, nakopati črnce črnega zlata. S ponosom na izbojevano zmago so se skupaj z vsem delovnim ljudstvom lotili obnove porušene domovine. S prostovoljnimi delom so pomagali kar najhitreje odstranjevati sledove in posledice vojne vlture, okupatorjeva divjanja, ter normalizirati življenje. Skupni napori v obnovi so iz dneva v dan spreminjali podobo zagorske doline, ki je postajala vse lepša in mlkavnejša.

Vzporedno s tem so bili likvidirani tudi zadnji ostanki bivšega kapitalističnega reda. Z novimi socialističnimi družbenimi odnosi, z novimi proizvodnimi odnosi, so postali naši delovni rudarji nosilci socialistične izgradnje, svobodni delavci, svobodni proizvajalci. NOB in revolucija sta jih prekalila, da so se z vso ljubeznijo in odgovornostjo lotili izgradnje socializma.

Napačno bi bilo misliti, da sedaj ni prav nobenih težav. So in še bodo, kajti takšnega gigantskega preobrata v družbenem sistemu ni mogoče napraviti čez noč, vendar so vloženi napori rodili nepopisne uspehe, in tako je delovni kolektiv Rudnika rjavega premoga Zagorje na podlagi zakona o gospodarjenju z gospodarskimi organizacijami po delovnih kolektivih prevzel podjetje dne 3. septembra 1950 v svoje roke. Delovni kolektiv je postal absolutni gospodar svojega podjetja.

Deloval kolektiv zagorskega rudnika je tega dne preko svojega delavskega sveta napisal novo strani zgodovine. Rudarji so sedaj ne samo svobodni proizvajalci, ampak tudi upravljalci družbenih sredstev, katera jim je zaupala naša država.

Delavsko samoupravljanje dobiva na zagorskem rudniku vedno popolnejšo obliko. Od prvotnih 80 članov organov samoupravljanja je do danes naraslo število na preko 200. Z zadovoljstvom lahko ugotovljamo, da izvršena decentralizacija samoupravljanja ni bila le teoretična in abstraktna postavka sistema, ampak jo je delovni kolektiv pravilno in smiselno izvedel v socialistično stvarnost.

Pogled nazaj na težko prebajeno pot zagorskih rudarjev, vendar kronano z ogromnim uspehi v borbi za osvoboditev in revoluciji ter izgradnji našega socialističnega sistema, jim vliva novih moči, poguma in odločnosti za nadaljnje, jutrišnje boljše življenje.

TO STRAN SMO ODSTOPILO RUDNIKU RJAVEGA PREMOGA ZAGORJE

Rudnik rjavega premoga Zagorje ob Savi čestita ob občinskem prazniku!

pozabiti. Zato smo naprosili nekaj bivših borcev, ki so zaposleni na Rudniku rjavega premoga Zagorje, da povedo nekaj zanimivih dogodkov, ki so jih doživeli med NOB.

ROBERT VOZELJ-MISKO

V času napada na žandarmerijsko postojanko v Zagorju sem bil kot aktivist in član SKOJ povezan v takratni organizacijski obliki, t. i. trojki z Miletom Poženom (umrl 1942. leta v Dachau) in Evgenom Mostarjem (padel na Važah nad Litijo v decembru 1944. leta). Za sam napad smo bili obveščeni in pripravljani z nalogo, da se ob uspešnem napadu — razbitju postojanke v Zagorju —

moramo za zdaj ostati še doma in delati na terenu kljub temu, da nas je gnala želja po čimprejnjem odhodu v hribe. Po številnih akcijah naše trojke in ostalih tovarišev smo bili že močno kompromitirani, dobili pa smo tudi nalog, naj gremo v partizane. To je bilo 15. aprila 1942.

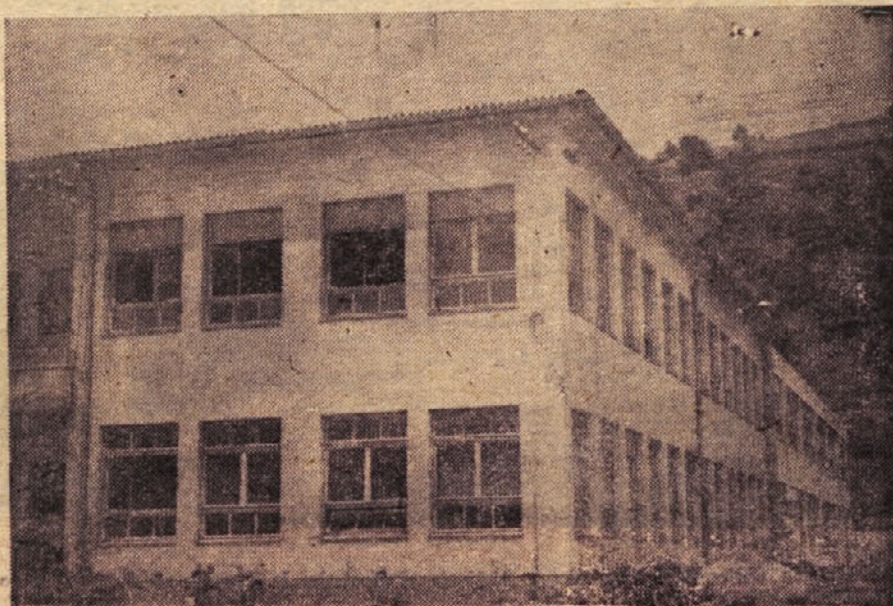
DRAGO ING. BORISEK

9. avgusta 1941 me je aretiriral gestapo zaradi suma, da sem sodeloval pri napadu na žandarmerijsko postojanko. Ze nekaj dni prej smo bili namreč dogovorjeni z aktivisti, da bo napad izveden v noči od 8. na 9. avgust. Med napadom sem bil z bratom Janezom (padel v Kotredežu) doma,

Še naprej poceni stanovanjska gradnja

Marsikdo se je že vprašal, izvršujejo postavljene naloge, kako je Gradbeno podjetje iz Zagorja ob Savi premagovalo težave, ki so nastopale v letošnjem prvem polletju? V podjetju povedo, da so se morali ubadati več ali manj s podobnimi težavami kot ostala gradbena podjetja, ki so najbolj občutila skrčeno investicijsko politiko. Tako se je večina gradbenih podjetij znašla na začetku letošnje sezone brez potrebnih gradbenih del. Velja pa poudariti, da se je ravno v tem času lahko ugotavljalo, kako podjetja poslujejo, kaj je v njihovem poslovanju dobro in kaj ne. Ob vsem tem se je jasno izkristaliziralo tudi mišljenje, kaj je treba ukreniti, da se v takih trenutkih pravilno rešujejo problemi in

Za letošnje leto ima zagorsko Gradbeno podjetje predvideno realizacijo v višini 450 milijonov din. Za dosego te realizacije ima podjetje na voljo vsa potrebna proizvodna sredstva. Sicer je v začetku leta kazalo, da ne bo mogoče doseči predvidenega letnega plana realizacije zaradi že omenjenih restriktivskih težav na gradbenem tržišču. Delovni kolektiv zagorskega Gradbenega podjetja je bil zlasti prizadet tedaj, ko je tako rekoč že dobljeno licitacijo pri Zavodu za združeno gradnjo v Ljubljani izgubil. V nasprotnem primeru bi Gradbeno podjetje Zagorje, če bi gradilo teh 120 stanovanj, imelo za izpolnilno predvidenega plana rea-

Del objekta v Horjulu, ki ga je gradilo in ga zdaj dograjuje zagorsko Gradbeno podjetje

Zagorsko Gradbeno podjetje ima kar precej mehanizacije. Na sliki vidimo žerjav »Pohorec«, ki prav dobro pomaga pri gradnji novega stanovanjskega bloka ob Cesti zmage za Zavod za stanovanjsko izgradnjo

lizacije dovolj dela z upoštevanjem gradenj v Zagorju in Horjulu. Omeniti velja, da je zagorsko Gradbeno podjetje pri licitaciji Zavoda za združeno gradnjo v Ljubljani po vsej verjetnosti odpadlo kot resen izvajavec del zaradi posameznikov, ki menijo, da ni mogoče graditi tudi poceni in solidno, pa čeprav je izvajavec teh del manjše gradbeno podjetje. Pri tem pa pozabljajo, da je prav vsa gradbena operativna zasnova-

bruto produkta za letošnje leto ne bo več problematična. Trenutno zagorsko Gradbeno podjetje dokončuje tovarniške objekte za tovarno elektrone v Horjulu, gradi hleve za Ljubljanske mlekarne prav tam, začenja pa tudi z gradnjo stanovanj v Sevnici. V samem Zagorju pa gradi podjetje stanovanjska bloka, z deli na rekonstrukciji separacije Rudnika rjava premoaga Zagorje je v zaključni fazi, opravlja na-

Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi čestita ob občinskem prazniku!

na na proizvodnji manjših operativnih obratov.

Zlasti je važno, da je Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi organiziralo stanovanjsko izgradnjo na tak način, ki ga ne bodo kmalu dosegla večja gradbena podjetja, se pravi, da bi lahko nudila ista stanovanja potrošnikom po taki ceni, kot jih nudi Gradbeno podjetje Zagorje ob Savi.

Zagorsko Gradbeno podjetje je v prvem polletju letos doseglo 47,25 % predvidene letne realizacije. Predvideni polletni plan realizacije bi bil prav gotovo dosežen in precej prekoračen, če bi bila letošnja gradbena sezona za investitorje, kar se tiče razpoložljivih investicijskih sredstev, ugodnejša. Da so pa uspeli doseči skoro polovico predvidene letne realizacije in zagotoviti dela, se imajo zahvaliti tudi lastnemu projektivnemu biroju, saj so npr. uspeli, da so prevzeli gradnjo stanovanj v Sevnici na podlagi lastnih načrtov. Zato je zdaj podjetje v takem položaju, da realizacija predvidenega družbenega

dalje rekonstrukcijska dela v pekarni v Zagorju, adaptira zagorski zdravstveni dom, zraven tega pa je pričelo z gradnjo bunkerjev za Industrijo gradbenega materiala in z gradnjo četrtega stanovanjskega bloka za zagorski Rudnik.

V zagorskem Gradbenem podjetju je trenutno zaposleno nad 220 delavcev in uslužbencev, pri čemer velja omeniti, da podjetje s strokovno delovno silo trenutno nima problemov.

Člani delovnega kolektiva zagorskega Gradbenega podjetja se zavedajo, da gradbena dejavnost — še posebej stanovanjska izgradnja — bistveno vpliva na življenjski standard slehernega državljanja. Poceni zgrajeno stanovanje pomeni za stanovalce tudi nižjo najemnino. Zaradi tega si bodo v tem zagorskem kolektivu prizadevali, da še vnaprej gradijo stanovanja po takih cenah, kot so jih doslej.

TO STRAN SMO ODSTOPI LI GRADBENEMU PODJETJU ZAGORJE OB SAVI

Poslovalnica »Zeleznina« trgovskega podjetja »Petrošnja« iz Zagorja ob Savi, ki so jo odprli letos

V aprilu 1959. leta so se trgovska podjetja »Petrošnja«, »Preskrba« in »Izbira« v Zagorju ob Savi združila v trgovsko podjetje »Petrošnja«.

okrog 60 do 80%. Ta primer kaže, da se izplača pričeti z urejanjem in specializacijo trgovin. Ta način trgovanja sicer zahteva trenutno glede na ta način, razen seveda

specializirano prodajalno »Zeleznina«, ki je tudi s svojim dosedanjim poslovanjem opravičila potrebo po tovrstni specializirani trgovinski dejavnosti v Zagorju. Pred zaključkom so tudi dela na adaptaciji poslovalnice v Toplicah (ki so nekaj časa počivala zaradi pomanjkanja

podjetje »Petrošnja« še letos lotilo gradnje nove bencinske črpalke, ki je za področje zagorske občine nujno potrebna, saj morajo zdaj vsi lastniki motornih vozil po goriva in maziva k bencinski črpalci v Trbovlje.

V trgovskem podjetju »Petrošnja« tudi poudarjajo, da

Trgovsko podjetje »Petrošnja« Zagorje ob Savi čestita ob občinskem prazniku!

potrebnih sredstev), ki bo urejena v sodobno prodajalno samopostrežbo, v kateri bodo prodajali vse prehrabene proizvode.

Lansko leto je pa trgovsko podjetje »Petrošnja« kupilo tudi tovorni avtomobil »TAM 2000« iz lastnih ustvarjenih sredstev. Nakup je narekovala potreba po boljši ekspeditivnosti in kulturnejši postrežbi v trgovinah. Sicer pa pomaga to trgovsko podjetje s posojanjem tovornega avtomobila »Povrtnini« za hitrejšo dobavo blaga in tako kar dvakrat prispeva pri

delujejo izvoljeni organi delavskega samoupravljanja povsem zadovoljivo. Na zaslednih letih konkretno rešujejo vse probleme, ki se porajajo s poslovanjem podjetja. Zlasti še poudarjajo, da so letos v organe delavskega samoupravljanja izvolili v pretežni meri mlade člane tega delovnega kolektiva.

Člani delovnega kolektiva trgovskega podjetja »Petrošnja« iz Zagorja ob Savi si bodo tudi v prihodnje prizadevali, da bi kar se najbolj da zadovoljili potrošnike, da bi bili ti s poslovanjem nji-

Prizadevanja, da bi bil kupec zadovoljen z izbiro in postrežbo

nja». Z združitvijo so v novem podjetju lažje začeli s smotnejšim urejanjem trgovske mreže, s specializacijo prodaje blaga v poslovalnicah, kar prej v okviru treh trgovskih podjetij ni bilo mogoče izvesti. Zdržiitev je bila povoljna tudi iz finančnih razlogov, saj ekonomsko močnejše trgovsko podjetje lažje urejuje vse nastale probleme s finančnega področja, predvsem pa še pri razvoju, izboljšavi in modernizaciji trgovine.

V trgovskem podjetju »Petrošnja« v Zagorju ob Savi je blagovni promet v stalnem porastu. Podjetje je doseglo 1959. leta realizacijo 546 milijonov din, 1960. leta 629 milijonov din, lani 645 milijonov din; letos pa računajo, da bodo dosegli že 735 milijonov din realizacije.

V okviru trgovskega podjetja »Petrošnja« deluje zdaj 18 poslovalnic. Zaradi pomanjkanja sredstev doslej ni bilo mogoče sodobneje urediti vseh poslovalnic in se podrobneje specializirati prodajalnih. Dejstvo je, da je mogoče v specializiranih prodajalnih precej povečati promet, ne da bi se zaradi tega zmanjšal promet drugod, ker se z večjo izbiro onemogoči tudi večji odliv sredstev drugam. To potrjuje tudi organizacija delno specializirane prodajalne »Križišče« trgovskega podjetja »Petrošnja«. Ta prodajalna v glavnem prodaja moško, žensko in otroško perilo ter konfekcijo. V letu 1961 se je v tej poslovalnici povečal promet v primerjavi z letom 1960 za

na vložena investicijska sredstva res več denarja, je pa pozneje poslovanje takšnih trgovskih poslovalnic rentabilnejše, in kar je najvažnejše: **KUPEC JE ZADOVOLJEN Z IZBIRO IN POSTREŽBO.** Zaradi tega v za-

okoljskih poslovalnic, ki pa jih bo sicer tudi kazalo urediti.

Trgovsko podjetje »Petrošnja« iz Zagorja ob Savi je od aprila 1959 naprej uredilo poslovalnico »Križišče«, lani pa je v Toplicah odprlo spe-

reševanju problemov glede dobave blaga v Zagorje.

Na področju zagorske občine doslej niso prodajali goriva in maziva, ker za to ni bilo niti prodajalne niti primernih skladišnih prostorov. Zaradi tega se bo trgovsko

hovega podjetja kar najbolj zadovoljni.

TO STRAN SMO ODSTOPILI TRGOVSKEMU PODJETJU »POTROŠNJA« ZAGORJE OB SAVI

To pa je preurejena poslovalnica trgovskega podjetja »Petrošnja« iz Zagorja ob Savi na Cesti Borisa Kidriča

NOGOMET

**Maribor : Rudar
8:3 (3:0)**

(ek) TRBOVLJE — Minuli teden, v sredo, sta se v Ljudskem vrtu v Mariboru pomerili nogometni enajstorici Maribora in trboveljskega Rudarja. Tekmi je prisostvovalo okoli 1000 ljudi.

Maribor je nastopil s standardno enajstorico, Rudar pa v naslednji postavi: Gogič (Krasnik), Draksler (Kos M.), Kos S., Kisovec (Deželak), Breznikar, Čop (Majcen), Jovič, Pajer, Bostič, Hallagič, Kastelic.

Trboveljčani so imeli vse preveč treme pred domačini. Tako je že v začetku tekme imel lepo priložnost za dosego gola Bostič, ki je ušel obrambi, preigral vratarja in streljal čez vrata. V protinapadu so domačini po Pircu dosegli prvi zadetek. Do konca prvega dela igre so domačini po Pircu in Markoviču povišali rezultat na 3:0.

V drugem delu je Rudar zaigral nekoliko pogumneje, toda opaziti je bilo, da manjka vigranosti, nezanesljiva pa sta bila vratarja, ki sta pokazala vse preveč spoštovanja do domačinov. Vse tri zadetke za Rudarja je dosegel Pajer. Domačini so bili ves čas tekme tako tehnično kot tudi terensko močnejši, odlikovali so se pa zlasti z lepimi strelci od daleč.

Rudar se je predstavil kot borbeno moštvo, ki pa zaradi nevirgranosti nikakor ni mo-

gel biti kos veliko boljšemu nasprotniku.

Športniki Strojne tovarne se pripravljajo

(S. S.) TRBOVLJE — V začetku meseca septembra bo v Ljubljani v izvedbi kolektiva Litostroj troboj med športniki kolektiva Litostroj, Strojne tovarne Trbovlje in Metalne Maribor. Ta srečanja so postala že tradicionalna, saj so športniki teh podjetij nastopili že v Mariboru, Trbovljah in tudi v Ljubljani. Tekmovali pa bodo v odbojki, nogometu, namiznem tenisu, kegljanju in šahu.

Sportniki Strojne tovarne se za ta nastop vneto pripravljajo kljub pasji vročini. Pod vodstvom Nejceta Sorla, bivšega igravca »Rudarja«, se enajstorica nogometa pridno pripravlja, prav tako pa tudi ostali. Prejšnji teden so nogometaši že odigrali prijateljsko tekmo v Hrastniku proti tamkajšnjemu »Rudarju« in ga premagali kar z 11:3 goli razlike.

Jugoslovanski nogometni pokal

**Rudar (V) : Rudar (T)
3:1**

(ek) TRBOVLJE — V prvem kolu nogometnega pokala Jugoslavije je trboveljski »Rudar« že v prvi tekmi zapustil nadaljnje tekmovalje. Nogometaši velenjskega »Rudarja« so ga premagali s 3:1.

Izrebrani pari za nastope v SCL

(ek) TRBOVLJE — Te dni je bil izdelan program letošnjega tekmovalja v slovenski nogometni ligi. Tako bo trboveljski »Rudar« odigral prvo tekmo 19. VIII. doma z »Ljubljano«. V II. kolu Slovan : Rudar, III. kolo Rudar : Ilirija, IV. kolo Rudar : Grafičar, V. kolo Železničar : Rudar, VI. kolo Rudar : Sobota, VII. kolo Rudar (Vel.) : Rudar, VIII. kolo Rudar : Gorica, IX. kolo Kladiivar : Rudar, X. kolo Rudar : Krim, XI. kolo Slovan : Rudar, XII. kolo Rudar : Triglav, XIII. kolo Delamaris : Rudar.

PLAVANJE

Ekipno najboljši Rudar

(ek) TRBOVLJE — Minuli teden je bilo v Kamniku pionirsko prvenstvo LRS v plavanju, ki se ga je udeležil tudi trboveljski Rudar. Med pionirkami je bila daleč najboljša mlada Trboveljčanka Lučka Vodišek, ki je osvojila kar tri prva mesta — na 50 m prosto, 200 m prosto ter 700 m mešano.

Z 8.835 točkami je »Rudar« premočno osvojil prvo mesto med devetimi ekipami.

Rezultati: pionirji — 50 m prosto: 3. Lukač (R) 32,7; 200 m prosto: 3. Lukač 2:40,4; 100 m metuljček: 2. Kuhar (R) 1:31,0; 100 m hrbtino: 1. Lukač 1:24,1; 200 m mešano: 1. Kuhar 3:09,0; 2. Lukač (oba Rudar) 3:15,2; 4 × 100 m prosto: 2. Rudar 5:37,0.

Pionirke — 50 m prosto: 1. Vodišek 34,2; 2. Kostanjšek (obe R) 35,9; 200 m prosto: 1. Vodišek 2:56,5; 2. Kostanjšek 3:07,2; 100 m metuljček: 2. Lenarčič 1:56,0; 2. Irt 2:02,4; 100 m hrbtino: 1. Golob (R)

1:30,4; 2. Vodišek 1:34,0; 200 m mešano: 1. Vodišek 3:25,4; 2. Golob 3:30,9; 4 × 100 m prosto: 1. Rudar 6:01; 2. 4 × 100 m mešano: 1. Rudar 6:42,8.

BOKS

**Partizan (T) : Ljubljana
0:18**

(ek) TRBOVLJE — V soboto zvečer sta se v prvem kolu slovenskega ekipnega prvenstva v boksu pomerili ekipi domačega TVD Partizana in TAK Ljubljana. Ker nekateri domači boksarji niso imeli tekmovalnih knjižic in zdravniških pregledov, se pravi, da niso izpolnili zadanih predpisov, so izgubili srečanje z 0:18.

Približno 1000 gledavcev je pa vseeno zadovoljno zapustilo letno igrišče Partizana, kjer so se v prijateljskem dvoboju pomerili boksarji obeh klubov. Zmagali so Ljubljancani s 13:7.

Gledavce je navdušil zlasti Klemen v muški kategoriji, ki je že v prvi rundi dosegel zmago z t. k. o. Lepe borbe sta pa prikazala mimo ostalih tudi republiški prvak v lahki kategoriji Hribar ter v polsrednji Goljuf.

Rezultati: muha: Klemen : Novak 2:0 t. k. o. v I. rundi; bantami: Tomše : Curila 0:2 t. k. o. v III. rundi; polwelter: Urbanija : Rot II 2:0 t. k. o. v II. rundi; welter: Bobek : Rot I 0:2 t. k. o. v I. rundi; polsrednja: Goljuf : Erjavec 1:1; srednja: Šanc : brez borbe 2:0; polteška: Zupančič : Plut 0:2 t. k. o. v I. rundi; teška: Suljak : Turk 0:2 t. k. o. v I. rundi.

Prvoimenovani so boksarji trboveljskega Partizana.

SAH

Dvoboj v Zagorju

(I. H.) ZAGORJE — V nedeljo, 29. julija, so imeli zagorski šahisti v gosteh sosede iz Trbovelj. Domačini so igrali dobro in izgubili ta prijateljski dvoboj samo z minimalno razliko 3,5 : 4,5. Pri Zagorjanih se je izkazal zlasti Janko Železnik, ki je v lepem slogu premagal drugokatagornika Hinka Jazbeca st. Posamezni rezultati: Jazbec ml. — Hribovšek remi; Stribar — Grum 1:0; Jazbec st. — Železnik 0:1; Frece — Regancin 1:0; Gosak — Renko 0:1; Kovač — Gregl 1:0; Zadravec — Zupan 1:0 ter Glažar — Bajde 0:1.

ATLETIKA

Brvar izključen

(ek) TRBOVLJE — Disciplinski odbor ŠD »Rudar« je izključil iz atletskega kluba atleta Brvarja zaradi znane afere »Ob žici okupirane Ljubljane«. Ostali štirje atleti, ki so se prav tako udeležili pohoda, pa so dobili stroge ukore.

Vnovčena realizacija

(ek) TRBOVLJE — V prvem polletju letošnjega leta je dosegel delovni kolektiv SGP »Zasavje« Trbovlje 314 milijonov din celotnega dohodka. Toda zaradi neplačane realizacije se jim celotni dohodek zniža za 14 milijonov dinarjev, tako da znaša vnovčena realizacija okroglo 300 milijonov din. V redu jim za zidanje stanovanjskih hiš, plačuje vsa dela le občinski sklad, ki jim daje tudi avanse, v zaostanku so pa plačila za regulacijo potoka ter plačila za nekatera druga manjša gradbena dela.

Cene pa že take

Pred dnevi sem dala Cevlarni v Sp. Hrastniku pri Steklarni v popravilo otroške sandale. Treba je bilo popraviti le pete, in še te tako malenkostno, da sem mislila, da bo nekaj desetakov dovolj za to popravilo.

Zelo sem se pa začudila, ko mi je mojster povedal ceno 150 din. Ker nisem imela drobita, sem prišla plačat naslednji dan. In glej ga spaka: sedaj je bila naenkrat cena popravila drugačna; namreč znatno višja, tako da sem morala dati zraven še 70 din, kar je za 46% večja cena kot prejšnji dan!

Menim, da bi bilo dobro, če bi se upravni organi malo bolje pobrigali za poslovanje te delavnice, ne gre namreč, da danes, ko se vsi kolektivni trudijo, da znižajo cene, cena za nekaj kar čez noč zraste za toliko. Z delom se v delavnici prav gotovo niso zamudili več kot 20 minut. Potrošnike prav gotovo ne čudi, zakaj takšno negodovanje nad poslovanjem te čevljarne delavnice.

Za sedaj toliko, drugič pa morda še kaj več.

Mira Racki,
Hrastnik 20, Steklarna

črni bratje

97. »Volkovi« so bili prepadeni: pred njimi so stali dimnikarski vajenci, tisti neznatni dečki, katerim so se rogali po milanskih ulicah. In v trenutku ni bilo videti drugega kot velik in zamotan klobuč nog, pesti in glav, slišati je bilo šopihanje in razburjene glasove. Veliki Antonio se je lotil Kozavega — trdo ga je prijel za vrat in zvil čez klop, pri tem pa sikal skozi zobe: »Zdaj boš videl, stenica, kaj zmore dimnikarski vajenec!« Giorgio se je hotel lotiti Anselma, toda Alfredo ga je prijel za roko: »Je to tisti, ki te je hotel razglasiti za lopova? Prepusti ga meni!« Pri priči je zgrabil Anselma okoli pasu in ga treščil na tla. Nič ni pomagalo, da se je Anselmo branil, praskal, pljuval in grizel. »Podli pes, je kričal Alfredo, »če že hočeš grizti, potem vgrizni v tole!« in v usta mu je nasul polno pest peska in kamenja.

98. Mačka sta obdelovala Rdečelas in Avgusto. Giorgio je iskal enakovrednega nasprotnika. Takrat pa je zagledal, kako se je Mačka osvobodil obeh nasprotnikov in skušal zbežati. Tekel je za njim in spoprijela sta se. Zdaj sta bila še edina, ki sta se borila, kajti že skoraj vseni »Volkovom« je uspelo pobegniti, s Kozavim vred. Vmešal se je še veliki Antonio, zgrabil Enookega in Mačka, vsakega z eno roko ter trkal njuni glavi drugo ob drugo. Končno ju je zagnal v grmovje. Toda Mačka se je pobral in se je vrnil: »Klateži, črni dimnikarji, da vas ni sram! Vas je bilo štiri več kot nas. Pa se šopirite z zmago!« »Haha!« se je široko smejal Antonio. »Lopovi — in koliko vas je hotelo premlatiti enega samega?« — »To boste grdo plačali!« je grozil Mačka dalje, toda Antonio ga je ustavil:

KOZARA najboljši film v Pulju

In tako je tudi bilo. Pred začetkom festivala je bil še spor glede Bulajičevega filma »Kozara«, ker le-ta ni bil uvrščen, da se z njim festival začne. To priznanje je letos dobil film »Saša« in je bilo tako tudi prav. Če bi Bulajičev film »Kozara« predvajali na začetku festivala, bi ta prireditev izgubila na svojem pomenu ter pri pričakovanju, kaj bo prinesel film »Kozara« — še več:

smo v ustvarjanju jugoslovanske filmske proizvodnje le krenili korak naprej. Tako so se zraven Bulajičevega filma »Kozara« odlikovali še filmi »Saša«, »Nadštevilna«, »Medaljon s tremi srci«, »Poklican je tudi V.3« ter »Sibirski lady Macbeth«.

Kot že omenjeno, smo se Slovenci letos predstavili na festivalu samo z dvema filmoma, v konkurenci z »Družinskim tednikom«, okoli ka-

to je film »Minuta za umor«, ma »Kozara« in Radenko Ta film je bil ocenjen v svojem žanru kot soliden.

Krivicu bi pa delali ostalim filmom, če jih ne bi omenili, saj so prav tako doprinesli svoj delež k uspehu letošnjega filmskega festivala. Tako je bilo zelo zanimivo predvajanje filma amaterjev »Kaplje, vode in bojevniki«, kljub temu, da je Arena izžvižgala avtorje. Mladim režiserjem tega filma je treba izreči polno priznanje, saj si jugoslovanski film lahko obeta od njih boljše uspehe. To je v sedanjem času, ko tudi mi tipamo in iščemo nove prijeme, prav gotovo pomembno in pohvalno.

»KOZARA« — najboljši film leta

Kot je bilo pričakovati, je »Kozara« uspela in zasluži tudi vse priznanje. To je film, ki je od vseh doslej v Jugoslaviji narejenih filmov najboljši. Film človeka prevzame in kdor si ga je ogledal, ga ne bo zlepa pozabil.

Slovinci smo dobili samo posebno diplomu, ki jo prejme Marjan Vodopivec za glasbo v filmu »Družinski dnevnik«. Žirija je še posebej opozorila na filme »Medaljon s tremi srci«, »Čudno deklo« in »Družinski dnevnik« zaradi njihove usmerjenosti k vsebini sodobnega življenja. Največji uspeh je pa doseglo podjetje »Avala film«. V raznih vlogah pa so se v teku festivala pojavili novi igralci, nova imena, novi režiserji, ki bodo tudi

Več ali manj je že samo vzdušje pred pričetkom letošnjega filmskega festivala v Pulju pokazalo, da bo glavna

Iz filma »Kozara«

bitka za najboljše filme potekala med beograjskimi filmskimi podjetji in da Slovenci, ki smo bili letos na tem področju zelo skromni, ne bomo imeli dosti škatli pri končni podelitvi filmskih nagrad.

predvajanje »Kozare« takojterega predvajanja je nastal prvi dan festivala bi ohladilo v Areni mali incident, ki ga zanimanje za ostale filme. V je žal zakrivilo tehnično vodstvo. Izven konkurence pa je videli letošnjo bero filmov. — bil prikazan od slovenskih Naj bo že mnenje tega ali filmov v informativni sekciji onega kakršno koli že, je le še Kavčičev film v proizvodnji vendar treba priznati, da vodnji podjetja »Viba film«,

Nada Pataki v filmu »Poklican je tudi V.3«

»Kozara« ni navadna vojna kronika, temveč je več. To je zgodovinski prikaz slavne epopeje Kozare, pretkan s tragičnimi prizori, film ob sodelovanju več tisočev ljudi. Film »Kozara« je na platnu oživil resnico, dogodke, ki so postali slavna legenda. Vsi, ki so sodelovali pri tem filmu, od producenta »Bosna film« do režiserja Veljka Bulajiča, igralcev Olivera Markovića, Berta Sotlarja, Mihajla Kostića, Milene Dravić in še drugih, zaslužijo vse priznanje in še več. Ko se bo film prikazoval po kinematografih Jugoslavije, jim bo dala priznanje cela država.

Za najboljši film leta je bila proglašena »Kozara«, ki je prejela nagrado Velike zlate arene. Veliko srebrno areno sta pa prejela filma »Saša« in »Nadštevilna«. Prvega je režiral Radenko Ostojić, drugega pa Branko Bauer.

Posebno priznanje je dobil film »Kaplje, vode in bojevniki«. Zlate arene za režijo žirija ni podelila, pač pa je dobil nagrado po 300.000 din Veljko Bulajić za režijo fil-

imeli svoje mesto v prihodnjih filmskih ustvaritvah. — Nov rod nam raste tudi v filmski umetnosti in vsako leto nam festival jugoslovanskega filma prinaša nove ustvaritve, nova imena, ki dajejo pečat razvoju in napredku jugoslovanskega filma.

Zavesa je padla, filmski festival v Pulju je končan, in že se sliši o ustvarjanju novih filmov, ki bodo na sporedu prihodnje leto, ko bomo praznovali X. festival jugoslovanskega filma. Spet se bodo porodile nove ideje, nastale bodo nove ustvaritve na tem področju, pojavili se bodo novi filmski igralci in novi režiserji.

Mi Slovenci si samo želimo, da prihodnje leto ne bi bili tako siromašni na področju sedme umetnosti, namreč da kot smo bili letos, kar po bi bili v njej bolj zastopani, sebno velja za »Triglav film«, ki razpolaga že z bogato bilanco uspehov na področju jugoslovanskega filma.

STANE SUSTAR

»Dr« — Mija Aleksić (v sredini) v filmu »Dr«, za katerega je prejel Veliko zlato Areno za vlogo Blagoja